

2019

KPSS

Eğitim

Bilimleri

1. Bu testte 80 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kağıdının Eğitim Bilimleri Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Yeni geliştirilen bir eğitim programında bilimsel ve teknolojik gelişmelere göre derslere yeni konular eklenmiştir. Hedeflerin iç ve dış-tutarlılığı sağlanmış ve hedefler ulaşılabilir düzeye getirilmiştir. Sosyalleşme temelli hedeflere yer verilen yeni programda iş gücü-istihdam dengesi ise dikkate alınmamıştır.

Buna göre aşağıdaki kuramsal temellerden hangisine ait görev yerine getirilmemiştir?

- A) Felsefi
- B) Psikolojik
- C) Toplumsal
- D) Ekonomik
- E) Konu alanı

2. Aşağıdakilerden hangisi içerik düzenlemesinde "soyutlama" ilkesinin dikkate alındığının göstergesidir?

- A) İçerikle ilgili etkinlik ve sorulara yer verilmiş olması
- B) İçeriğin basitten karmaşığa doğru ilerlemesi
- C) İçerikteki ana fikirlerin öğrencinin kendi başına anlayacağı şekilde yerleştirilmesi
- D) İçerikte yer alan bilgilerin öğrencilerin tahmin yürütmelerine olanak verecek şekilde düzenlenmesi
- E) İçerikteki yeni bilgilerin eski bilgilerin üzerine inşa edilmesi

3. Aşağıdakilerden hangisi "Taba" program geliştirme modelinde yapılacak ilk işlem basamağıdır?

- A) İhtiyaçların belirlenmesi
- B) Genel amaçların belirlenmesi
- C) Olası amaçların belirlenmesi
- D) İçeriğin düzenlenmesi
- E) Öğrenme yaşantılarının belirlenmesi

4.

- I. İçerik-Niçin?
- II. Eğitim durumları-Nasıl?
- III. Değerlendirme- Ne kadar?
- IV. Hedef- Ne?

Programın temel öğeleri ve bu öğelerin cevap aradığı sorulardan hangileri doğru eşleştirilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I ve III
- E) II ve IV

5. Bir program geliştirme sürecinde hedefler belirlendikten sonra içerik seçimi ve düzenlemesi yapılmıştır.

Program geliştirme sürecinin işlem basamakları dikkate alındığında yapılması gereken sıradaki işlem basamağı aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Eğitim durumlarının belirlenmesi
- B) İhtiyaçların saptanması
- C) Belirtke tablosunun hazırlanması
- D) Sınama durumlarının düzenlenmesi
- E) Programın denenmesi

6. Aşağıdakilerden hangisi sunum, gösteri, rol oynama gibi öğretim yolları ile işlenen dersler için en uygun oturma düzenidir?

- A) Sıralı düzen
- B) Çember düzeni
- C) Konferans masası düzeni
- D) İstasyon düzeni
- E) U düzeni

7. Necmettin Öğretmen derslerinde sürekli olarak anlatım yöntemini kullanmaktadır. İşlediği dersin ilk on dakikasinda öğrencilerin dikkat seviyeleri yüksek olsa da ilerleyen dakikalarda öğrencilerin tamamı dersten kopmakta bazı öğrenciler başka işlerle uğraşırken bazı öğrenciler de uyulamaktadır.

Bu sorunu önlemek için Necmettin Öğretmen'in aşağıdakilerden hangisini yapması daha uygun olur?

- A) Öğrencilerin derse olan ilgisizliklerinin nedenlerini araştırma
- B) Öğrenciyi merkeze alan farklı yöntem ve teknikleri işe koşma
- C) Süreç boyunca kendisini dinlemeleri için öğrencileri uyarma
- D) Anlattıklarını sınavda soracağını öğrencilere bildirme
- E) İlgisiz öğrencilerin velileri ile görüşme yapma

8. Öğrencileri kendi aralarında Derya Öğretmen hakkında "Öğretmenimiz konuyu çok iyi biliyor ve alanında çok bilgili. Fakat bu konuları bize aktaramıyor. Çünkü çok akademik bir dil kullandığı için onu anlayamıyoruz." şeklinde konuşmalar yapmaktadırlar.

Buna göre Derya Öğretmen'in aşağıdaki öğretmen kalıplarından hangisine uygun olduğu söylenebilir?

- A) Hazırlıksız
- B) Bağırıcı
- C) Duygusal
- D) Etkisiz
- E) Sunan

9. Sınıf kurallarının yapılmaması gereken istenmeyen davranışlar üzerinden açıklanması değil, yapılması beklenen istenilen davranışlar üzerinden ifade edilmesi gerekir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğru yazılmış bir sınıf kuralıdır?

- A) Çöplerinizi çöp kovalarına atınız.
- B) Derse geç kalmayınız.
- C) İzin almadan konuşmayınız.
- D) Arkadaşlarınızla kavga etmeyiniz.
- E) Küfürlü konuşmayınız.

10. Ülkemizde özellikle anasınıfına ve ilköğretim birinci sınıfa başlayan çocukların okula alışmalarını ve uyum problemlerini daha rahat atlatalmaları için okullar bir hafta önceden başlatılmaktadır.

Bu eğitim aşağıdakilerden hangisi ile isimlendirilir?

- A) İnfomal eğitim
- B) Oryantasyon eğitimi
- C) Hazırlık sınıfı eğitimi
- D) Yaygın eğitim
- E) Ortak beceriler eğitimi

11. Öğretmenler hazırladıkları materyallerde bir şekil veya sembol kullanacaklarsa bunların öğrencilerin hepsi tarafından aynı şekilde anlaşılmasına dikkat etmelidir.

Bu durum materyal tasarlama ilkelerinden hangisi ile isimlendirilir?

- A) Oran-orantı
- B) Hizalama
- C) Bütünlük
- D) Denge
- E) Görelilik

12. Özel tasarlanmış yazılımlar kullanılır (I). Öğrenciler bu tasarımlarla küçük grup çalışması yaparak öğrenir (II). Yazılımda yer alan konular bilgi ve kavrama düzeyine karşılık gelen kazanımlara yöneliktir (III). Konular küçük adımlar ilkesine göre düzenlenmiştir (IV) ve yazılım anında dönüt ve düzeltme özelliğine sahiptir (V).

Programlı öğretim materyallerine yönelik olarak verilen açıklamalardan hangisi hatalıdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

13. Hazırladığı materyale kabartma vb. şekilde derinlik özellikleri katmak isteyen bir öğretmen aşağıdaki tasarım öğelerinden hangisini kullanmalıdır?

- A) Doku
- B) Şekil
- C) Renk
- D) Denge
- E) Çizgi

14. Ceyhun Öğretmen, fen bilimleri dersinde "maddenin katı hâli" konusunu dersin giriş, gelişme ve sonuç boyutlarında bilgisayar destekli öğretim tekniğini kullanarak işlemeyi amaçlamaktadır.

Buna göre Ceyhun Öğretmen'i amacına ulaştırmada daha etkili olacak bilgisayar yazılımı aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Alıştırma
- B) Benzetişim
- C) Birebir
- D) Eğitici oyun
- E) Problem çözme

15. İlkokul ikinci sınıf öğretmeni olan Tufan Bey, hayat bilgisi dersinde eğitsel oyun oynattığı çocuklara hedefe ulaşmaları için ipucu verirken "Bu taraftan giderseniz daha keseden gitmiş olursunuz." demiştir. Bununla birlikte öğrenciler Tufan Öğretmen'in söylediği "keseden" kelimesinin "kısa yoldan" anlamına geldiğini bilmedikleri için ipucunu anlamamışlardır.

Buna göre Tufan Öğretmen aşağıdaki öğretim ilkelerinden hangisine ters düşen bir davranış sergilemiştir?

- A) Somuttan soyuta
- B) Yakından uzağa
- C) Açıklık
- D) Ekonomiklik
- E) Sosyalilik

16. Aşağıdakilerden hangisi sunuş yoluyla ders işleniş adımlarından biri olamaz?

- A) Öğretmenin konuyla ilgili örnekler vermesi
- B) Öğrencilerin konuyla ilgili örnekler vermesi
- C) Öğretmenin konuyla ilgili olmayan örnekler vermesi
- D) Öğrencilerin ilke ve genellemelere ulaşip açıklaması
- E) Öğretmenin ölçme-değerlendirme sorulan sorması

17.

- I. Öğrenci giriş davranışları testinin uygulanması
- II. Her öğrencinin öznel ölçüde öğrenmesinin amaçlanması
- III. İzleme testlerinin uygulanması
- IV. Öğrenemeyen öğrenciler için tamamlama etkinliklerinin uygulanması
- V. Öğrencilerin akran öğretimi yoluyla birbirlerinin eksiklerini tamamlaması

Verilenlerden hangileri "Tam Öğrenme" yaklaşımına uygun olan işlemlerdir?

- A) I, II ve III
- B) II, IV ve V
- C) III, IV ve V
- D) I ve III
- E) I, III ve IV

18. - 19. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Fusun Öğretmen, öğrenci velilerine yönelik yaptığı bir bilgilendirme toplantısında "Benim görevim öğretmek değil, öğrencilerime yaparak-yaşayarak öğrenebilecekleri deneyim ortamları hazırlamak. Ben onlara öğrenmeleri için uygun şartlar hazırlayıp rehberlik yapacağım ve hatta onlarla birlikte ve onlardan öğrenmeye devam edeceğim. Çünkü öğrenme işi, öğrenenin kendisi tarafından inşa edildiğinde çok daha işlevsel oluyor. Siz de bunları dikkate alarak çocuklarınız arasında kıyaslama yoluna gitmeyiniz. Herkes çocuğunu kendi gelişimi içinde değerlendirmeye özen göstersiz." açıklamalarını yapmıştır.

18. Fusun Öğretmen'in benimsediği öğretim yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çoklu zekâ
- B) Yapılandırmacılık
- C) İşbirliği
- D) Tam öğrenme
- E) Proje

19. Fusun Öğretmen velilere önerilerde bulunurken özellikle aşağıdaki kavramlardan hangisine dikkat çekmiştir?

- A) Bireysel farklılıklar
- B) Kritik dönemler
- C) Öz değerlendirme
- D) Informal öğrenmeler
- E) Etkili iletişim

20. Deniz, gerçek yaşantılar içinde çok etkili neden-sonuç ilişkileri kurabilen ve problem çözme becerisi arkadaşlarına nazaran daha fazla gelişmiş bir lise öğrencisidir.

Çoklu zekâ kuramı dikkate alındığında Deniz isimli öğrencinin aşağıdaki zekâ alanlarından hangisinde daha baskın olduğu söylenebilir?

- A) Sözel
- B) Sosyal
- C) İçsel
- D) Mantıksal
- E) Uzamsal

21. Güner Öğretmen okulun düzenleyeceği sene sonu sergisi için öğrencilerinden sergi tanıtım ve davet afişinde kullanmak üzere ilgi çekici cümleler üretmelerini istemiş ve onlara kısa bir süre vermiştir. Sürenin sonunda üretilen fikirler sınıfça değerlendirilmiş ve en beğenilen fikir afişte kullanılmak üzere seçilmiştir.

Güner Öğretmen'in bu süreçte kullandığı öğretim yöntemi veya tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Balık kılçığı
- B) Örnek olay
- C) Vizüel gruplar
- D) Öğrenme galerisi
- E) Beyin fırtınası

22. Kadir Öğretmen, öğrencilerine acil durumlarda kullanabilecekleri düzeyde kalp masajı yapma becerisi öğretmek amacıyla bir insan modeli üzerinde öğrencilerin deneyim kazanmasını sağlamıştır.

Bu süreçte Kadir Öğretmen'in kullandığı öğretim yöntemi veya tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İş başında eğitim
- B) Bilişsel çıraklık
- C) Benzetim
- D) Gösterip-yaptırma
- E) Örnek olay

23. Tümer Öğretmen, öğrencilerin sınıf içi ve dışındaki etkinliklere aktif katılımlarını sağlayarak onların gerçek bir yaşam problemi üzerinde çalışıp, bilimsel süreci kullanma becerilerini geliştirmek istemektedir.

Bu durumda Tümer Öğretmen'in aşağıdaki öğretim yöntem veya tekniklerinden hangisini kullanması daha uygun olur?

- A) Tartışma
- B) Örnek olay
- C) Problem çözme
- D) Anlatım
- E) Gösterip-yaptırma

24. Göksu Öğretmen, öğrencileri heterojen yapıda gruplara ayırdıktan sonra her gruba kendi seçimleri dahilinde "küresel ısınma" ile ilgili kısa film çekme, senaryo yazma, afiş tasarlama, film müziği besteleme" görevlerini vermiştir. Her grup, sürecin sonunda ortaya bir ürün çıkarıp ürünle ilgili raporu grup sözcüleri sınıfa sunmuştur.

Göksu Öğretmen'in kullandığı öğretim yaklaşımı veya yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Probleme dayalı
- B) Proje
- C) İstasyon
- D) Örnek olay
- E) İşbirlikli

25. Demir Öğretmen, öğrencilerinde düşündükleri hakkında plan yapma, planı hayata geçirme, yaptıkları uygulamayı değerlendirme ve varsa eksikleri tespit edip düzeltme becerileri oluşturmak amaçlı aktif öğrenme uygulamaları yapmaktadır.

Demir Öğretmen'in öğrencilerine kazandırmak istediği özellikler aşağıdaki aktif öğrenme öğelerinden hangisi ile daha yakından ilişkilidir?

- A) Duyarlı olma
- B) Karar verme
- C) Öz düzenleme
- D) Gruba ait olma
- E) Güven duyma

26. Serkan Öğretmen, öğrencilerin heterojen gruplar halinde önceden hazırlanmış öğrenme merkezlerinde dönüşümlü olarak çalıştıkları istasyon tekniğini sıklıkla kullanmaktadır.

Bu durumda Serkan Öğretmen'in aşağıdaki eğitsel faydalardan hangisine ulaşması beklenmez?

- A) Öğrencilerin özel yeteneklerini ortaya koymalarını sağlama
- B) Öğrencilerin çoklu zekâ alanlarını geliştirme
- C) Bir işi başlatma, sürdürme ve neticelendirme becerileri kazandırma
- D) Gruplar arası düşük rekabet düzeyi ile öğrenmenin kalıcılığını artırma
- E) Çekingen öğrencilerin sürece daha rahat katılmalarını sağlama

27. Neşe Öğretmen, drama dersinde öğrencilerin öncelikle bireysel olarak bir heykel formu oluşturmalarını istemiştir. Sonrasında öğrencilerden sırasıyla ikişerli, dörderli ve sekizerli gruplar oluşturarak yeni heykel formları oluşturmalarını istemiş ve tüm heykel duruşlarını fotoğraflamıştır. İkinci ders saatinde ise tüm fotoğraflar sınıfta incelenip değerlendirilmiştir.

Neşe Öğretmen'in sözü edilen derslerde kullandığı öğretim yöntemi veya tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kartopu
- B) Düşün-eşleş-paylaş
- C) Öyküleştirme
- D) Arkası yarın
- E) Benzetim

28. - 29. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Dursun Öğretmen "Dünya Tiyatrolar Günü" nedeniyle sınıfa metin yazarı, kostüm tasarımcısı, oyuncu ve yönetmen mesleklerini yürüten dört uzman davet etmiştir. Beş kişiden oluşan bir öğrenci grubu, uzman gruba hazırladıkları soruları sormuş, uzman grup bu sorulara açıklık getirmiş ve diğer öğrenciler de sürece dinleyici olarak dahil olmuştur.

28. Dursun Öğretmen'in kullandığı öğretim yöntemi veya tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zıt panel
- B) Konferans
- C) Çalıştay
- D) Kollegyum
- E) Münazara

29. Dursun Öğretmen'in "Dünya Tiyatrolar Günü" nedeniyle sınıfta böyle bir etkinlik düzenlemesi aşağıdaki öğretim ilkelerinden hangisi ile ilişkilidir?

- A) Açıklık
- B) Aktüalite
- C) Hayatilik
- D) Ekonomiklik
- E) Sosyallik

30. Mehmet Öğretmen, beden eğitim dersinde voleybolda servis atma tekniklerini öğrencilerine uygulamalı olarak açıkladıktan sonra, onların da bu teknikleri uygulamalı olarak tekrarlamalarını sağlamıştır.

Buket Öğretmen, suyun kaynama derecesi konusunu kavram incelemesi, kavram tanımı ve kavram uygulaması aşamaları ile işlemiştir.

Hikmet Öğretmen, problem durumuna yönelik çözüm önerilerini büyük kartonlara yazıp, sınıfın uygun yerlerine asmıştır. Sonrasında öğrenciler seçtikleri panoların altında toplanıp gruplar oluşturarak kendi hipotezlerine yönelik argümanlar hazırlamışlardır.

Cemre Öğretmen, sınıfı iki gruba ayırdıktan sonra verilen hazırlık süresinde bir grup konuyla ilgili sorular hazırlamış, ikinci grup ise konuya çalışmıştır. Hazırlık süreci tamamlandıktan sonra gruplar soru-cevap tartışması yapmışlardır.

İlgili öğretmenlerin kullanmadıkları öğretim yaklaşımı/yöntemi/tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Köşeleme
- B) Zıt panel
- C) Görüş geliştirme
- D) Öğrenme halkası
- E) Gösterip-yaptırma

31. Sertaç Öğretmen, havalimanında valizleri karışmış iki kişiye yönelik bir problem durumunu öğrencileriyle paylaşmış ve onlardan bu olay için tartışarak çözüm önerileri üretmelerini istemiştir. Üretilen fikirler sürecin sonunda sınıfça değerlendirilmiştir.

Sertaç Öğretmen'in bu uygulaması aşağıdaki öğretim stratejisi ve yöntemlerinden hangisine uygundur?

- A) Buluş-Örnek olay
- B) Sunuş-Anlatım
- C) Araştırma inceleme-Problem çözme
- D) Aktif-Tartışma
- E) Proje-Beyin fırtınası

32. Arda Öğretmen, öğrencileri bir ödev hazırladıklarında ödevin sonunda mutlaka bilgilerin alıntıldığı kaynakça olmasını istemektedir. Ayrıca öğrencilerine bilgi alıntılama esnasında tek kaynak üzerinden sonuca varmamalarını farklı kaynaklardan bilgiyi sorgulamalarını uygulamalı şekilde öğretmektedir.

Bu durumda Arda Öğretmen'in sınıfındaki öğrencilerin aşağıdaki düşünme becerilerinden hangisini geliştirme olasılıkları daha yüksektir?

- A) Yaratıcı
- B) Yakınsak
- C) Özenli
- D) Eleştirel
- E) Lateral

34. Işıl Öğretmen, öğrencilerine birbirleriyle bağlantılı doğru-yanlış sorularından oluşan bir test uygulamış ve bu testi biçimlendirici değerlendirme amacıyla kullanmıştır.

Işıl Öğretmen'in kullandığı öğretim tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılandırılmış grid
- B) Tombala
- C) Tanılayıcı dallandırılmış ağaç
- D) Vee diyagramı
- E) Semantik ağ

33. Ertuğrul çok dikkatli bir izleyici olmakla birlikte sabırlı, okumayı seven, izledikleri ve okudukları üzerinde düşünüp akıl yürüten bir öğrencidir.

Kolb stilleri düşünüldüğünde Ertuğrul'un aşağıdaki öğrenme stillerinden hangisine sahip olduğu söylenebilir?

- A) Özümseyen
- B) Değiştiren
- C) Yerleştiren
- D) Ayrıştıran
- E) Aktif yaşıntı

35. Timuçin kişilik gelişimi programı olan NLP kursuna dahil olmuş ve aynı zamanda hızlı okuma ve hafıza geliştirme tekniklerine dayalı eğitim almıştır.

Timuçin'in katıldığı bu kursta hangi öğretim yaklaşımı kullanılmaktadır?

- A) Tam öğrenme
- B) Yapılandırmacılık
- C) Çoklu zekâ
- D) Beyin temelli
- E) Kuantum

36. Aşağıdakilerden hangisi kategorik değişkendir?

- A) Öğrencilerin şubelerini gösteren simgeler
- B) Öğrencilerin boylarını gösteren santim cinsinden çizelge
- C) Öğrencilerin derse devam etme adetlerini gösteren çeteleme listesi
- D) Öğrenci ödevlerine verilen puanlar
- E) Sınav süresinin dakika cinsinden belirtilmesi

37. Aşağıda verilen değerlendirmeye dayanak oluşturacak ifadelerden hangisi farklı türdendir?

- A) Mezun olabilmek için diploma notunun 100 üzerinden en az 70 olması gerekir.
- B) Askere alınmak için ağırlığın 150 kg altında olması gerekir.
- C) Doçentlik başvurusu için yabancı dil puanının en az 55 olması gerekir.
- D) Dersten başarılı olabilmek için en az 60 T puanı almak gerekir.
- E) Soruların % 75'ini doğru cevaplayanlar dersten başarılı olur.

38. Çoktan seçmeli tarih testinden 80 puan alan öğrencinin aynı testten 40 puan alan öğrenciye göre iki kat bilgisi olduğunu söyleyemeyiz.

Bu genellemeyi yapamamamızın nedeni aşağıdakilerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Sınavın 0 noktasının bağlı olması
- B) Sınavın kullanılabilirliğinin düşüklüğü
- C) Öğrencilerin başarı düzeyinin yetersizliği
- D) Değerlendirmede mutlak ölçüt kullanılması
- E) Öğrencilerin kaygı düzeyinin yüksekliği

39. Bir öğretmenin puanladığı sınavın kâğıtlarını tekrar kontrol etmesi aşağıdaki amaçlardan hangisi ile doğrudan ilişkilendirilebilir?

- A) Kullanışlılığı artırmak
- B) Güçlüğü azaltmak
- C) Tesadüfi hataları en aza indirmek
- D) Duyarlılığı artırmak
- E) Geçerliliği artırmak

40. - 41. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

Daha önce pek çok kurum tarafından kullanılmış olan 100 maddelik kişilik testi, bir grup öğretim üyesi tarafından incelemeye alınmıştır. Testin daha önceki 5 farklı uygulamasındaki puanlar, dağılımlar, madde analizleri incelenerek her bir maddenin testin geri kalan 99 maddesi ile olan korelasyonu incelenmiştir. İnceleme sonunda 2 maddenin testin tümüne verilen cevaplar ile tutarsız olduğu görülmüştür. Araştırmacılar geçmişte 5 farklı uygulamada testi cevaplayan kişilerden ulaşabildikleri 8 kişiye tutarsız buldukları bu iki maddeyi okuyarak ne anladıklarını sormuşlar ve sorularda yanlış anlaşılma problemi yaşandığını görmüşlerdir. Araştırmacılar kendi bilimsel düşüncelerine dayanarak bu iki sorunun cümle yapısında düzeltmeye gitmişler ve testi bir miktar değiştirmişlerdir.

40. Yenilenen testin uygulanması durumunda eski uygulamalara göre testin hangi özelliğinin artması beklenir?

- A) İç tutarlılık
- B) Kullanışlık
- C) Güçlük düzeyi
- D) Testin varyansı
- E) Testin modu

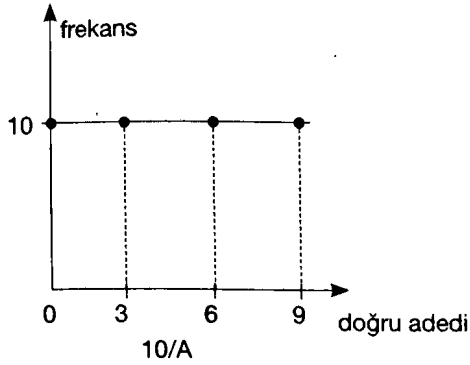
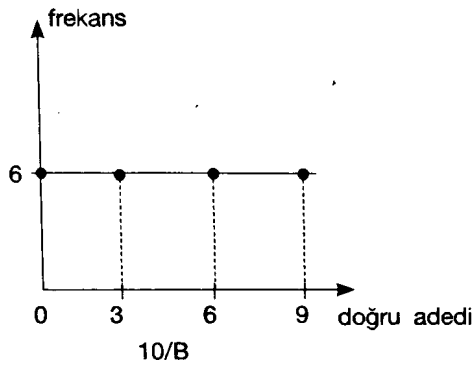
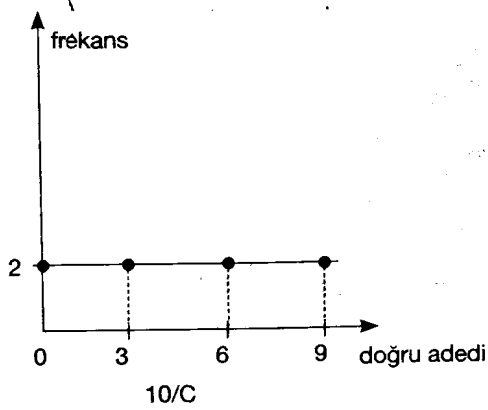
41. Araştırmacıların test ile ilgili çabalarını aşağıdakilerden hangisi ile doğrudan ilişkilendirebiliriz?

- A) Duyarlılığı artırma
- B) Ranjı genişletme
- C) Yapı geçerliğini yükseltme
- D) Görünüş geçerliğini gizleme
- E) Kapsamı dengeli yansıtma

42. Aşağıdakilerden hangisi kısa cevaplı testlerin uygulama süreci ile ilgili yanlış bir ifadedir?

- A) Sorunun neyi istediği açıkça ifade edilmeli, yanlış anlamalara izin verecek cümleler kullanılmamalıdır.
- B) İlköğretimden üniversiteye kadar her düzeyde kullanılabilir.
- C) Kısa cevaplı testlerde sadece aritmetik ortalamanın hesaplanabileceğini bilerek mod ve medyan hesaplamaları gerektiren gruplarda kullanılmamalıdır.
- D) Kısa cevaplı test sonuçlarında madde güçlüklerinin hesaplanabileceği bilinmeli, gerekirse güçlük düzeyleri hesaplanmalıdır.
- E) Genellikle bilgi ve kavrama düzeyi kazanımların ölçülmesine uygun bir teknik olduğu bilinmelidir.

43. - 44. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

10 soruluk bir İngilizce testi 10/A, 10/B ve 10/C sınıflarına uygulanmıştır. Uygulama sonucu elde edilen dağılımlar ayrı ayrı verilmiştir.

43. Yukarıdaki bilgilere göre sınıfların başarı düzeyleri nasıl sıralanabilir?

- A) $A > B > C$
- B) $A < B < C$
- C) $A = B < C$
- D) $A < B = C$
- E) $A = B = C$

44. Sınıfların hangi değeri birbirinden kesinlikle farklıdır?

- A) Aritmetik ortalama
- B) Ranj
- C) Standart sapma
- D) Sınıf mevcudu
- E) Ortalama madde gücü

45. Öğrencileri birbiriyle kıyaslamak yerine onların bireysel gelişimlerini ön plana çıkaran değerlendirme yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözlü sınavlar
- B) Çoktan seçmeli testler
- C) Tümel değerlendirme
- D) Hız testleri
- E) Açık uçlu sınavlar

46. Melek Öğretmen matematik dersinde bir ay arayla yaptığı iki sınavla ilgili olarak öğrencisi İlhan'ın ikinci sınavda ham puanının arttığını ama T puanının düştüğünü gözlemiştir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) İkinci testte dağılımın varyansı daralmıştır.
- B) İlk sınavın madde ayırt edicilikleri daha yüksektir.
- C) İki sınavın T puanları ortalaması farklıdır ve ikinci sınavın T puanı ortalaması daha yüksektir.
- D) İkinci sınavda birinciye göre sınıfın başarı artışı İlhan'ın başarı artışının önüne geçmiştir.
- E) İlk sınavın ranji daha dardır.

47. Bir fen bilgisi öğretmeni, öğrencilerinin hedeflenen kazanımlara ulaşip ulaşmadığını belirlemek amacıyla gerçek hayattan örnekler sunarak diğer öğrencilere açıklamalarını istemiştir.

Öğretmenin bu amacına en uygun ölçme aracı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılandırılmış grid
- B) Performans değerlendirme
- C) Yazılı yoklamalar
- D) Boşluk doldurmalı testler
- E) Tanılayıcı dallanmış ağaç

48. Ortaöğretimde öğrenciler 10. sınıfa geçerken üniversitede seçecekleri bölümlerin programlarıyla ilgili olarak sayısal, sözel, eşit ağırlık ve dil alanlarını seçmektedirler. Örneğin, tıp fakültesini tercih edecek bir öğrenci lisede sayısal alanı, sınıf öğretmenliğini tercih edecek bir öğrenci eşit ağırlık alanını seçmek durumundadır.

Öğrencilerin tercih edecekleri bölümle ilgili olarak lisedeki alan seçiminin, gelişimin temel kavramlarından hangisini daha çok etkilemesi beklenir?

- A) Öğrenme
- B) Hazırbulunuşluk
- C) Olgunlaşma
- D) Zihinsel gelişim
- E) Kritik dönem

49. Bir araştırmacı küçük yerleşim yerlerinde büyüyen çocukların yaşa bağlı psikososyal gelişim seyrini incelemek amacıyla bir çalışma yapmak istemekte ancak yapacağı çalışmayı da kısa sürede sonuçlandırmayı düşünmektedir.

Bu duruma göre araştırmacının çalışmasında kullanılabileceği en uygun yöntem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Deneysel
- B) Boylamsal
- C) Örnek olay
- D) Nitel
- E) Kesitsel

50. Lise öğrencisi Sinem, yüzündeki sivilcelerden dolayı rahatsız olmakta ve hiç kimsenin kendisini beğenmediğini düşünmektedir. Sinem giysilerine, görünüşüne çok önem vermekte ve saatlerce aynanın karşısında zaman geçirmektedir.

Sinem'in davranışları dikkate alındığında aşağıdaki gelişim özelliklerinden hangisini göstermesi beklenir?

- A) Başarılı kimlik statüsüne sahiptir.
- B) Sosyal sözleşme eğilimi göstermektedir.
- C) Geleneksel düzeyde ahlak anlayışına sahiptir.
- D) Yakınlığa karşı uzaklık krizi yaşamaktadır.
- E) Güvensiz bağlanma göstermektedir.

51. Anaokuluna giden Yağız, okulda öğrendiklerini evde sürekli tekrarlamakta; annesine, babasına ve öğretmene her konuda çok fazla soru sormaktadır. Yağız'ın ailesi, anaokulu öğretmeninin önerileri doğrultusunda çocuklarına sabırlı davranmakta ve onun sorularını yaşına uygun bir şekilde cevaplamaktadır.

Ailesinin Yağız'a karşı sergilediği tutum, psikososyal gelişim kuramına göre hangi duygunun gelişimini destekleyici niteliktedir?

- A) Özerklik
- B) Güven
- C) Başarı
- D) Girişimcilik
- E) Kimlik

52. Efe annesiyle birlikte evde oyuncak küplerle oynamaktadır. Annesi Efe'ye, "Mavi küçük küplerle bir ev yapalım." demiştir. Ancak Efe, bütün küçük küpleri getirmiş ve ev yapmaya çalışmıştır. Annesi ona "Ama sen kırmızı ve sarı küpleri de getirmişsin." dediğinde Efe annesine "Görmüyor musun, küçük küpleri getirdim işte." şeklinde ısrar etmiştir.

Piaget'nin bilişsel gelişim kuramına göre Efe'nin gösterdiği davranışlar hangi bilişsel gelişim özelliklerini henüz kazanamadığını gösterir?

- A) Çok yönlü sınıflama - Odaktan uzaklaşma
- B) Korunum - Tümevarım
- C) Nesne sürekliliği - Göreceli düşünme
- D) Geçişlilik - Perspektif alma
- E) Korunum - Odaklanma

53. Fazla kiloları nedeniyle diyet başlayan Sevda, diyeti bozduğu zamanlarda çevresindekilere "Sinir bende kilo yapıyor, ne zaman sinirlensem kilo alıyorum. Diyet yapsam da fayda etmiyor." demiştir.

Sevda'nın kullandığı savunma mekanizması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ödünleme
- B) Rasyonelleştirme
- C) Yüceltme
- D) Yadsıma
- E) Yansıtma

54. 25 yaşındaki Bahri, hafif düzeyde zihinsel engelli bir gençtir. Bahri yeterli düzeyde fiziksel gelişime ulaşmasına karşın yeterli zihinsel gelişim düzeyine sahip olmadığı için normal zihinsel düzeydeki yaşlıları gibi öz bakım becerilerini yerine getirememektedir. Öz bakım becerilerini yerine getiremeyen Bahri, bu durumu nedeniyle çevresi tarafından dışlanmaktadır. Bahri çevresinden gelen olumsuz tepkiler sonucunda çok sinirli ve saldırgan özellikler geliştirmiştir.

Bahri'nin durumunu en iyi açıklayan gelişim ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gelişim bir bütündür.
- B) Gelişim nöbetleşe devam eder.
- C) Gelişim genelden özele doğrudur.
- D) Gelişim sürekli ve aşamalıdır.
- E) Gelişimde kritik dönemler vardır.

55. Başarılı kimlik statüsünde bulunan ergenin kararları tutarlı ve gerçekçidir. Ergen kimlik bunalımını başarıyla tamamlamış, kendine özgü değer sistemi geliştirmiş, gelecek yaşamına ilişkin planlar yapmış, ulaşmak istediği mesleği belirlemiş, ideal ve fikirler oluşturmuştur. Marcia'ya göre başarılı kimlik statüsüne sahip olan kişiler, bunalım (kararsızlık) geçirmiş ve bir karara ulaşıp bu karara bağlanmış kişilerdir. Bireyler herhangi bir kararsızlık durumunda (bunalım durumunda) etkin karar alarak tercih yaparlar. Verdikleri kararın doğru olduğunu kabul ederler ve kararlarından memnundurlar.

Bu durumda başarılı kimlik statüsünde olan bir bireyin, Kohlberg'e göre hangi ahlak gelişim döneminde olması beklenir?

- A) Ahlaki özerklik dönemi
- B) Ahlak öncesi dönem
- C) Gelenek öncesi dönem
- D) Geleneksel dönem
- E) Gelenek sonrası dönem

56. Mustafa Bey, 4 yaşındaki kızına çok beğendiği elbiseyi almak üzere girdiği mağazadaki görevliye kızının 5 yaşında olduğunu söyleyerek istediği elbiseyi tarif etmiştir. Neden bir yaş büyük söylediğini soran eşine "Seneye de giyer." cevabını vermiştir.

Yukarıda verilenlere göre Mustafa Bey'in açıklamaları gelişim psikolojisinde aşağıda verilen kavramlardan hangisine vurgu yapmaktadır?

- A) Olgunlaşma
- B) Büyüme
- C) Hazırbulunuşluk
- D) Kritik dönem
- E) Öğrenme

57. Her yaş gününde pastanın üstüne mum yakılarak yaş günü kutlanan 4 yaşındaki Sude, anne ve babasının evlilik yıldönümü nedeniyle gittikleri yemekte masada yanan mumları görünce sevinç çığlıkları atarak "Yaşasın doğum günü kutlayacağız, anne bugün kimin doğum günü?" diye sormuştur.

Yukarıda verilenlere göre Sude'nin bu şekilde düşünmesi aşağıda verilen kavramlardan hangisine örnek oluşturur?

- A) Sezgisel düşünme
- B) Parça bütün ilişkisini anlayamama
- C) Yapaycılık
- D) Özelden özele akıl yürütme
- E) Canlandırmacılık

58. Evde, lavaboyu kullanırken musluktan akan suyla oynamasına izin verilen Emre, kreşte lavaboya gittiğinde elini yıkadıktan sonra suyla oynamasına izin verilmesi nedeniyle kreşte bu davranışı sergilemekten vazgeçer. Ancak Emre'nin evde, musluktan akan suyla daha sık ve uzun süreli oynamaya başladığı görülür.

Emre'nin evde musluktan akan suyla oynamasının sıklığı ve süresindeki artışı aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Deneme yanılma
- B) Üst düzey koşullanma
- C) Davranışta kontrast
- D) Sezgisel öğrenme
- E) Psikolojik tepkisellik

59. Yıllardır İstanbul'da öğretmen olarak çalışan Arif Bey, Karadeniz'de bir ilde yaşamayı çok istemektedir. Ancak eşi ve çocuklarının İstanbul'dan ayrılmak istemediklerini bilen Arif Bey, bu fikrini eşi ve çocuklarına yavaş yavaş kabul ettirebilmek için her fırsatta Karadeniz'in doğal güzelliklerini, sıcak insanlarını, hayat şartlarını vb. özelliklerini anlatmış ve onlara güzel bir de Karadeniz tatili yaptırmıştır. Arif Bey, bir süre sonra Karadeniz'de bir ile tayin isteyeceğini ailesine açıkladığında ailesinin buna karşı çıkmadığını görmüştür.

Arif Bey'in Karadeniz'de bir ile tayin isteme kararına ailesinin vereceği olumsuz tepkiyi ortadan kaldırmak için başvurduğu yöntem aşağıdakilerden hangisiyle daha iyi açıklanabilir?

- A) Zihinsel disiplin
- B) Isındırma yöntemi
- C) Sistematiik duyarsızlaştırma
- D) Eşik yöntemi
- E) Kademeli yaklaşma

60. Bir tiyatro oyunu sahnelenirken oyuncular, oyunun sözlerini unutmaları durumunda bu sözleri hatırlamaya çalışmak yerine oyunun genel çerçevesine uygun olarak doğaçlama sözler üreterek oyunun devamını sağlayabilmekte ve bunu da seyircilere genellikle fark ettirmemektedirler.

Tiyatrocuların oyun sahnelenirken oyunun sözlerini unuttuğunda oyunun genel çerçevesine uygun olarak doğaçlama sözler üreterek oyunun devamını sağlayabilmeleri aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Gizil öğrenme
- B) Üretici düşünce
- C) Hazır modeller yoluyla problem çözme
- D) Çağrışımsal öğrenme
- E) Alışkanlık kazanma

61. Öğretmenlikle ilgili bir bölüm okumak isteyen lise son sınıf öğrencisi Ferit, televizyonlarda sık sık atanamayan öğretmenlerin yaptığı eylemleri izlemesi sonucu, öğretmen olduğunda kendisinin de atanamama sıkıntısı yaşayacağını düşünerek öğretmenlik okumaktan vazgeçmiş ve kendisine uygun başka meslekler araştırmaya başlamıştır.

Ferit'in öğretmenlik okumaktan vazgeçerek kendisine uygun başka meslekler araştırmaya başlaması sosyal öğrenme kuramının aşağıdaki ilkelelerinden hangisiyle daha iyi açıklanabilir?

- A) Öz düzenleme kapasitesi
- B) Öz-yargılama kapasitesi
- C) Sembolleştirme kapasitesi
- D) Öngörü kapasitesi
- E) Öz yeterlik kapasitesi

62. Sevilay Hanım, oğlu Burak üç yaşına geldiği ve çok hareketlendiği için onun pencereyi açıp aşağıya düşebileceği korkusuyla evinin tüm pencerelerine çocuk kilidi taktırmıştır.

Sevilay Hanım'ın evinin pencerelerine çocuk kilidi taktırması aşağıdakilerden hangisine örnek oluşturur?

- A) Kaçınma
- B) Duyarlılaştırma
- C) Psikolojik tepkisellik
- D) II. tip ceza
- E) Kaçma

63. Televizyonda yayımlanan bir yarışma programında, daha önce yüz kişiye sorular sorulmakta ve bu sorulara verilen en popüler beş cevabın yarışmacılar tarafından bulunması istenmektedir. Örneğin; "Limon denildiğinde aklınıza ne gelir?" diye sorulduğunda yarışmacıların balık, çorba, salata, soda, çay şeklinde cevaplar verdiği ve çoğunlukla da en popüler cevapları buldukları görülmektedir.

Bu yarışmanın formatı aşağıdaki öğrenme türlerinden hangisiyle daha iyi açıklanabilir?

- A) İçgörüsül
- B) Gizil
- C) Çağrışımsal
- D) Sosyal
- E) Dolaylı

64. Sokakta oynarken üstünü kirleten ve buna annesinin çok kızdığını bilen Emre, eve geldiğinde annesini görür görmez korkudan ağlamaya başlamıştır. Annesi, Emre'nin ağlamasına odaklandığı için üzerinin kirlenmesini unutarak ona kızmamıştır. O günden sonra Emre, annesinin ya da babasının kızacağı bir şey yaptığında hemen ağlamaya başlamaktadır.

Emre'nin ağlama davranışında görülen değişme aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Dolaylı öğrenme
- B) Edimsel koşullanma
- C) Deneme yanılmayla öğrenme
- D) Tepkisel koşullanma
- E) Kavrama yoluyla öğrenme

65. Bir haftadır akşamları meydana gelen elektrik kesintileri nedeniyle Arya'nın annesi mum yakmaktadır. Elektrik kesildiği bir akşam evde yine mum yakılmış ve bir saat sonra elektrikin gelmesi üzerine Arya'nın annesi açık unuttuğu ışığı kapatmak için başka bir odaya gitmiştir. Odada yalnız kaldıktan sonra Arya, meraktan hâlâ yanmakta olan mumun alevine dokunması sonucu elini yakmıştır. O akşamdan sonra mumdan korkmaya başlayan Arya, elektrikler kesildiğinde annesi daha mumu ortaya çıkarmadan karanlıktan da korkmaya başlamıştır.

Arya'nın karanlıktan korkmaya başlaması aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanabilir?

- A) Uyarıcı genellemesi
- B) Üst düzey koşullanma
- C) Tepki genellenmesi
- D) Etki yayılması
- E) Duyusal ön şartlandırma

66. Burçin ve arkadaşları, sınıf içi bir etkinlikte kartondan ev, araba gibi birtakım maketler yapmaktadırlar. Araba maketi yapmaya çalışan Burçin, arabanın tekerlek, kapı gibi parçalarını makasla kartondan keserken bir türlü oranlarını tutturamamakta, örneğin; arabanın lastiğinin birini büyük, birini küçük kesmektedir. Bu şekilde maketini birleştiremeyeceğini anlayan Burçin, ne yapacağını düşündüğü sırada birden cetvel ve pergel gibi aletleri kullanarak arabanın parçalarını eşit boylarda kartona işaretleyebileceğini fark etmiş ve bu aletleri kullanarak birbirine eşit parçalar oluşturarak bunları kesen Burçin, sıkıntısız bir şekilde maketini birleştirmeyi başarmıştır.

Buradaki durum aşağıdaki öğrenme yaklaşımlarından hangisine örnek oluşturur?

- A) Sosyal öğrenme
- B) Gizil öğrenme
- C) Edimsel koşullanma
- D) Kavrama yoluyla öğrenme
- E) Deneme yanılma ile öğrenme

67. Yeni evlendiği yabancı uyruklu eşi, Murat'tan kendisine örf ve âdetleri öğretmesini istemiştir. Bunun üzerine Murat, "Bunları ayrıca sana anlatmama gerek yok, düğün bayram oldukça, akrabalara gidip geldikçe bir de bakmışsın kendiliğinden birçok örf ve âdetimizi öğrenivermişsin." demiştir.

Murat'ın sözleri aşağıdaki öğrenme kuramlarının daha çok hangisinin özellikleriyle açıklanabilir?

- A) Deneme yanılma ile öğrenme
- B) Kavrama yoluyla öğrenme
- C) Gizil öğrenme
- D) Edimsel koşullanma
- E) Tepkisel koşullanma

68. Babası, dershanede çok başarılı olan Çetin'in dershanenin yaptığı deneme sınavlarında hatasız olarak bütün soruları çözmesini istemekte ve her deneme sonunda netleri arttıkça onu çok sevdiği sanatçının CD'lerini alarak pekiştirmektedir. Babasından pekiştireç almaya devam etmek için soruları kaçırmadan daha fazla net çıkarmak isteyen Çetin, en basit sorularda bile uzun zaman harcamaya başlamıştır. Bu nedenle Çetin, kısa sürede net sayısını artırmış ancak daha önce hiç böyle bir sorun yaşamazken deneme sınavlarında zamanı yetiştiremeyerek bazı soruları boş bırakmak zorunda kalmaya başlamıştır.

Bağlaşımcı kurama göre babasının pekiştirmele-ri sonucunda Çetin'in net sayısı giderek artarken bunun yanında zamanı yetiştirememeye başlaması aşağıdaki kavramlardan hangisine örnek oluşturur?

- A) Çağrışımsal zıtlık
- B) Etkinin yayılması
- C) Hazırbulunuşluk
- D) Tekrar yasası
- E) Çoklu tepkiler

69. Aşağıdakilerden hangisi sırasıyla öğrenilmesi gereken bir dizi maddeden oluşan bir öğrenme malzemesini öğrenmek için (sırasal öğrenme) kullanılabilecek etkili bir bellek destekleyici ipucu değildir?

- A) Akrostiş
- B) Akronim
- C) Zincirleme
- D) Askı sözcük
- E) Anahtar sözcük

70.

- I. Rehberlik hizmetleri, yönetsel çalışmaların bir parçasıdır.
- II. Psikolojik danışma, sorun odaklı bir yardım hizmetidir.
- III. Rehberlik hizmetleri öğretim kademelerinin tamamında kullanılmaktadır.
- IV. Rehberlik hizmetleri yalnızca psikolojik danışmanlarca yürütülmemekte, ekip çalışması gerektirmektedir.

Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine yönelik olarak yukarıda yer alan bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

71. Arkadaşlarına karşı kırıcı ve kaba davranışlar sergileyen bir öğrenci hakkında detaylı bilgiler elde edebilmek için projektif test kullanan bir sınıf rehber öğretmeni, testi yorumladığında öğrencinin ailesiyle ciddi sorunlarının olduğunu ve bu sorunları arkadaşlarına yansıttığını öğrenir.

Bireyi tanıma ilkeleri dikkate alındığında, sınıf rehber öğretmeni bu süreçte aşağıdaki ilkelerden hangisini ihlal etmiştir?

- A) Bireyi tanımanın asıl amacı bireye kendisini tanıtmak olmalıdır.
- B) Bireyin yalnızca bir yönüne odaklanmamak, bireyi bir bütün olarak tanımaya çalışmak gerekmektedir.
- C) Bireyi tanıma hizmeti profesyonelce yürütülmelidir.
- D) Bireyin bir özelliğini tanıyabilmek için o özellikle ilgili olabildiğince çok araç veya tekniğin kullanımı sağlanmalıdır.
- E) Bireyi tanıma çalışmaları süreklilik göstermelidir.

72. Aşağıdakilerden hangisi bireyi tanıma amaçlı bilgi toplamanın işlevleri arasında değerlendirilemez?

- A) Öğrencilerin alacakları kararlarda gerçekçi davranabilmelerini sağlamak
- B) Öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun programlar hazırlayabilmek
- C) Velilere çocukları hakkında işlevsel geri bildirimlerde bulunabilmek
- D) Öğrencilerin kişisel gelişimlerini daha net görebilmelerini sağlamak
- E) Her öğrenciye tanıma tekniklerinin tamamını uygulayabilmek

73. "Öğrencilere eşit davranma düşüncesi, genellikle doğru kabul edilen bir anlayıştır. Oysa bazı durumlarda eşit davranmak, eşitsizliğe yol açabilir. Çünkü her öğrenci birbirinden farklıdır ve bu sebeple öğrencilere eşit davranmak yerine özel davranmak, öğrencilerin gelişiminin sağlanması ve ruh sağlığının korunması sürecinde daha doğru olacaktır."

Yukarıda ifade edilenler, aşağıdaki rehberlik ilkelerinden hangisiyle daha yakından ilişkilidir?

- A) Herkese açık olma
- B) Bireysel farklılıklara saygı içermek
- C) Gizlilik ve gönüllülük gerektirmek
- D) Eğitim - öğretimi tamamlama
- E) İşbirliği ve ortak anlayış gerektirmek

74. Eğitim – öğretim yılı sonunda okuldaki tüm öğrencilerin sınıf ve okul düzeyinde gerçekleştirilen rehberlik hizmetlerini değerlendirmesini isteyen bir rehberlik öğretmenin, bu yönde aşağıdaki bireyi tanıma tekniklerinden hangisini kullanması daha uygun olur?

- A) Derecelendirme ölçeği
- B) Arzu listesi
- C) Anket
- D) Problem tarama envanteri
- E) Öğrenci tanıma formu

75. Öğrenci hakkında elde edilen bilgiler ışığında öğrencilerin geleceklerini planlaması ve kendileri için uygun tercihleri yapabilmesine yönelik olarak okullarda hangi rehberlik hizmeti kullanılmaktadır?

- A) Yönelme - yerleştirme
- B) Bilgi toplama ve yayma
- C) İzleme ve değerlendirme
- D) Oryantasyon
- E) Psikolojik danışma

76. Ortaokul öğrencisi Mehtap, matematik derslerine girmek istememekte, matematik derslerinde karnının ağrıldığını söyleyerek sürekli dışarı çıkmaktadır. Bu durum nedeniyle öğrencisi ile özel bir görüşme yapan matematik öğretmeni Hüseyin Bey, görüşme sonunda öğrencinin matematik dersinden korktuğunu, ailesinin kendisine matematik çalışması konusunda evde sürekli baskı yaptığını öğrenir.

Bu durum karşısında Hüseyin Bey, aşağıdakilerden hangisini yaparsa rehberlik anlayışına daha uygun davranmış olur?

- A) Aile ile görüşerek ebeveynlerden bu konuda öğrenciye baskı yapmamalarını istemek
- B) Sorunun çözümü için okul rehber öğretmeni ile iletişime geçmek, bu konuda yapılması gerekenler konusunda işbirliğini sağlamak
- C) Öğrenciye matematik dersinden korkmaması gerektiğini, bu konuda kendisine yardımcı olacağını söylemek
- D) Öğrenciye matematik alanında kendisini geliştirmesi için akran desteği sağlamak
- E) Öğrenciye matematiğe nasıl çalışması gerektiğini anlatmak, etkili çalışma yöntemleri konusunda bilgiler vermek

77. Öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin belirlenmesi, uygun yönlendirme ve destek çalışmaları ile bu öğrencilerin gelişimlerinin sağlanması yönünde yürütülen çalışmalar, rehberliğin problem alanlarından hangisi kapsamında yer almaktadır?

- A) Önleyici rehberlik
- B) Bireysel rehberlik
- C) Eğitsel rehberlik
- D) Tamamlayıcı rehberlik
- E) Kişisel – sosyal rehberlik

78. Görev yaptığı okulun öğretmen ve yöneticilerine, "kamu yönetiminde etik, öğretmenlik meslek etiği" konularında seminer veren bir rehber öğretmen, aşağıdaki rehberlik uygulamalarından hangilerini kullanmaktadır?

- A) Grupla psikolojik danışma – Önleyici rehberlik
- B) Geliştirici rehberlik – Kişisel rehberlik
- C) Eğitsel rehberlik – Tamamlayıcı rehberlik
- D) Mesleki rehberlik – Grup rehberliği
- E) Konsültasyon – Kişisel rehberlik

80.

- Haftalık ders çizelgesinde yer alan rehberlik uygulamalarına ayrılmış saatlerde rehberlik hizmetlerinin sunulması için gerekli tedbirleri almak
- İhtiyaçlar doğrultusunda öğrencilere, öğretmenlere, idarecilere ve ailelere yönelik gerçekleştirilecek eğitim etkinliklerinin düzenlenmesi için uygun ortamı ve gerekli desteği sağlamak
- Eğitim kurumunun rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi ile ilgili yıllık çerçeve planının hazırlanmasını sağlamak ve uygulanmasını izlemek

Yukarıda yer alan görevler, rehberlik hizmetleri okul örgütlenme sistemi içerisinde aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Okul müdürü
- B) Müdür yardımcısı
- C) Koordinatör rehber öğretmen
- D) Psikolojik danışman
- E) Rehberlik yürütme komisyonu

79.

- I. Destek eğitim odasından tam zamanlı kaynaştırma eğitimi alan öğrenciler yararlanmaktadır.
- II. Kaynaştırma / bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları ilköğretim kademesinde yürütülmektedir.
- III. Özel eğitim sınıflarında birleştirilmiş sınıf uygulaması yapılmaktadır.
- IV. Ayrıcalıklı öğrenciler için zenginleştirilmiş eğitim programı hazırlanması gerekmektedir.
- V. Bireyselleştirilmiş eğitim programları, sınıf rehber öğretmeni ve okul rehber öğretmeni işbirliğinde hazırlanır.

Özel eğitim hizmetlerine yönelik olarak yukarıda yer alan bilgilerden hangileri doğru değildir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II, III ve IV
- D) II ve V
- E) III, IV ve V

1. Ekonomik temel işgücü-istihdam dengesini sağlama ve programın maliyeti ile eldeki bütçeyi dengeleme görevlerini yerine getirmektedir. Soru öncülünde ise yeni hazırlanan programın iş gücü-istihdam dengesini dikkate almadığı görülmektedir.

Cevap D

2. A seçeneği alıştırma, B seçeneği aşamalılık, C seçeneği soyutlama, D seçeneği vardama ve E seçeneği ön koşul ilkesine ait açıklamalardır.

Cevap C

3. Taba modeli program geliştirme alanında ihtiyaç belirleme işleminin kullanıldığı ilk modeldir. Hilda Taba'ya göre program geliştirme sürecinde yapılacak ilk işlem ihtiyaçların belirlenmesi olmalıdır.

Cevap A

4. Programın öğeleri ve cevap aradıkları sorular şu şekildedir:

- Hedef-Niçin?
- İçerik-Ne?
- Eğitim durumları-Nasıl?
- Değerlendirme-Ne kadar?

Cevap B

5. Program geliştirme süreci genel olarak şu basamaklardan oluşur:

1. İhtiyaçların belirlenmesi
2. Hedeflerin belirlenmesi ve sınıflandırılması
3. Hedeflerin kazanıma dönüştürülmesi
4. İçerik seçimi ve düzenlenmesi
5. Belirtke tablosunun hazırlanması
6. Eğitim durumlarının belirlenmesi ve düzenlenmesi
7. Sınama durumlarının belirlenmesi
8. Programın denenmesi
9. Programın değerlendirilmesi ve geliştirilmesi

Cevap C

6. U düzeninde öğrencilerin yapılan etkinliği görme mesafesi hemen hemen aynıdır. Bu yüzden sunum, rol oynama ve gösteri gibi uygulamalarda U düzeni çok ideal bir yerleşim düzenidir.

Cevap E

7. Sınıfta böyle bir sorun yaşanmasının temel nedeni Necmettin Öğretmen'in sürekli anlatım yöntemini kullanıyor olmasıdır. Bu yüzden öğrencilerin neden ilgisiz olduklarını araştırmak gereksiz bir işlem olur. Necmettin Öğretmen bu sorunu ortadan kaldırmak amacıyla öğrencileri merkeze alan farklı yöntem ve tekniklerle dersini işlemelidir.

Cevap B

8. Etkisiz öğretmen kalıbında öğretmen konu hakkında oldukça bilgilidir fakat bildiklerini öğrencilere aktarırken çok teknik bir dil kullandığı için etkisiz kalır.

Cevap D

9. A seçeneği yapılması gereken istendik davranıştan yola çıkılarak, diğer seçenekler yapılmaması gereken yanlış davranış üzerinden yazılmış ifadelerdir.

Cevap A

10. Ülkemizde özellikle anasınıfına ve ilkokul birinci sınıfa başlayan çocukların okula alışmalarını ve uyum problemlerini daha rahat atlatalmaları için okullar bir hafta önceden başlatılmaktadır. Bu uyum eğitimine "oryantasyon eğitimi" adı verilmektedir. Bu eğitimin amacı çocukların okulu, sınıflarını ve arkadaşlarını tanıyıp, kaynaşmalarını sağlamaktır.

Cevap B

11. Görelik ilkesine göre materyalde kullanılan şekiller ve semboller herkes için aynı anlama gelmelidir. Herkesin farklı anlamlar çıkaracağı görseller kavram yanlışlarına sebep olabilir.

Cevap E

12. Programlı öğretim materyali ile her öğrenci bireysel olarak çalışıp kendi öğrenme hızında ilerler. Bu materyaller grup çalışması için kullanılmaz.

Cevap B

13. Doku ögesi materyale derinlik boyutu katar. Örneğin şekilden oluşan bir harita yükseklik ve genişlik boyutuna sahiptir. Bu haritaya kabartma özelliği eklendiğinde doku ögesi kullanılmış olur ve materyal derinlik kazanır.

Cevap A

14. Birebir/öğretici yazılımlar sayesinde dersin giriş, gelişme ve sonuç boyutları bilgisayar üzerinde işlenir. Öğretmen gerektiğinde ihtiyaç duyan öğrencilere rehberlik desteği verir.

Cevap C

15. Açıklık ilkesi öğretmenin anlaşılır, net ve basit kelimelerle konuşmasını gerektirir. Öğretmenler bu ilkeyi dikkate almadıklarında öğrenciler söylenenleri anlamaz.

Cevap C

16. Sunuş yoluyla öğretim stratejisinde ilke ve genellemeleri öğretmen açıklar. "Öğrencilerin ilke ve genellemelere ulaşım açıklaması" işlemi buluş yoluyla öğretim stratejisinde kullanılır.

Cevap D

17. Öğrenci giriş davranışları testi, izleme testleri ve öğrenemeyen öğrenciler için tamamlama etkinliklerinin uygulanması tam öğrenme yaklaşımına ait uygulamalardır. Tam öğrenmede her öğrencinin öznel ölçüde öğrenmesinin amaçlanmaz. Aksine tüm sınıfın yüksek başarıya ulaşması amaçlanır. Tam öğrenmede, tamamlayıcı ek etkinlikler içerisinde akran öğretimi yer almaz.

Cevap E

18. Yapılandırmacı yaklaşıma göre bilgi öznedir ve öğrenen tarafından inşa edilir. Öğretmenin görevi öğrencilere rehberlik edip onlarla birlikte öğrenmeye devam etmektir.

Cevap B

19. Fusun Öğretmen velilere yönelik "Siz de bunları dikkate alarak çocuklarınız arasında kıyaslama yoluna gitmeyiniz. Herkes çocuğunu kendi gelişimi içinde değerlendirmeye özen gösterebilir." önerilerini yaparken her öğrencinin diğerlerinden farklı bir birey olduğuna dolayısıyla bireysel farklılıklara vurgu yapmaktadır.

Cevap A

20. Çoklu zekâ kuramına göre mantıksal-matematiksel zekâ alanı baskın bireyler etkili neden sonuç-ilişkisi kurma, akıl yürütme ve problem çözme becerilerine sahip olup nicelikli ilgili konularda daha başarılıdır.

Cevap D

21. Beyin fırtınası tekniğinde temel amaç öğrencilerin kısa sürede yaratıcı fikirler üretmelerini sağlamaktır. Süreçte tüm fikirler değerli kabul edilir ve düzeltilmeden sınıfta değerlendirilir.

Cevap E

22. Benzetim tekniği gerçek durumlar üzerinde uygulama yapmanın imkânsız, zor, riskli veya pahalı olduğu durumlarda uygulama becerisinin model veya numuneler üzerinden kazanılmasını sağlayan öğretim tekniğidir.

Cevap C

23. Problem çözme yöntemi, araştırma inceleme stratejisi ile uyumludur ve bu yüzden bilişsel alanın uygulama ve üzeri kazanımları için kullanılır. Bu yöntem dahilinde öğrenciler sınıf içi ve dışı çalışmalara dahil olarak gerçek bir problemi bilimsel çalışma yoluyla çözerler.

Cevap C

24. Proje tabanlı öğrenme yaklaşımında her grup gerekli alan araştırmasını yaptıktan sonra ortaya bir ürün çıkarıp bu ürünle ilgili bir rapor yazar. Raporlar grup sözcüleri tarafından sınıfa sunulur.

Cevap B

25. Aktif öğrenme yaklaşımının öz düzenleme ögesi; öğrencilerinde düşündükleri hakkında plan yapma, planı hayata geçirme, yaptıkları uygulamayı değerlendirme ve varsa eksikleri tespit edip düzeltme becerilerini kazandırmaya yöneliktir.

Cevap C

26. İstasyon tekniğinde gruplar arası yarış ve rekabet söz konusu değildir. Gruplar dönüşümlü olarak merkezlerde çalışarak birbirlerinin yaptıklarını destekler ve geliştirir.

Cevap D

27. Aktif öğrenmeye dayalı kartopu etkinliğinde öğrenciler öncelikle bireysel sonra da sırasıyla iki, dört ve sekiz üyeden oluşan gruplar hâlinde çalışır.

Cevap A

28. Kollegyum tekniğinde uzmanlardan oluşan cevap grubu ile öğrencilerden oluşan soru grubu soru-cevap etkinliği yapar. Diğer öğrenciler sürece dinleyici olarak katılır. Uzman grup gerçek alan uzmanlarından oluşabileceği gibi önceden hazırlanmış öğrencilerden de oluşabilir.

Cevap D

29. Aktüalite/güncellik ilkesi belirli gün ve haftalara yönelik etkinlikler düzenleme veya güncel medya haberlerini sınıfa taşıma şeklinde uygulanabilir.

Cevap B

30. Mehmet Öğretmen gösterip-yaptırma, Buket Öğretmen öğrenme halkası, Hikmet Öğretmen köşeleme ve Cemre Öğretmen zıt panel yoluyla etkinlik düzenlemiştir. Görüş geliştirme tekniğinde "kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, kararsızım, katılıyorum, kesinlikle katılıyorum" şeklinde beşli tutum ölçeği üzerinden uygulama yapılır.

Cevap C

31. Sertaç Öğretmen örnek olay yöntemini uygulamıştır. Bu yöntemde gerçek yaşamla ilişkili ve birden fazla çözüm yoluna açık olan problem durumları öğrenciler tarafından tartışılarak çözülür. Örnek olay yönteminde sorun çözmek için bilimsel çalışma aşamaları kullanılmaz. Örnek olay yöntemi buluş yoluyla öğretim stratejisine uygundur.

Cevap A

32. Bilginin sorgulanması ve argümana dayalı biçimlendirilmesi yoluyla en çok eleştirel düşünme becerisi gelişir.

Cevap D

33. Özümseyen stile sahip bireyler bilgiyi okuma, dinleme ve düşünme yoluyla algılayan soyut kavramsallaştırma özelliği ile sabırlı ve ayrıntıcı bir izleyicilikle yansıtıcı gözlem özelliğini birlikte kullanırlar.

Cevap A

34. Tanılayıcı dallandırılmış ağaç hem bir öğretim tekniği hem de ölçme aracıdır ve birbirleriyle bağlantılı doğru-yanlış sorularından oluşur.

Cevap C

35. Kuantum öğrenme çoklu zekâ, beyin temelli öğrenme, NLP, öğrenme stilleri, Gestalt gibi birçok yaklaşımın sentezlendiği bütüncül eğitim anlayışıdır. Hızlı ve anlayarak okuma, hafıza geliştirme, etkili yazma ve konuşma gibi gelişimsel eğitimleri içinde barındırır.

Cevap E

36. Kategorik değişkenler sıfat ya da sembollerle gösterilen değişkenlerdir.

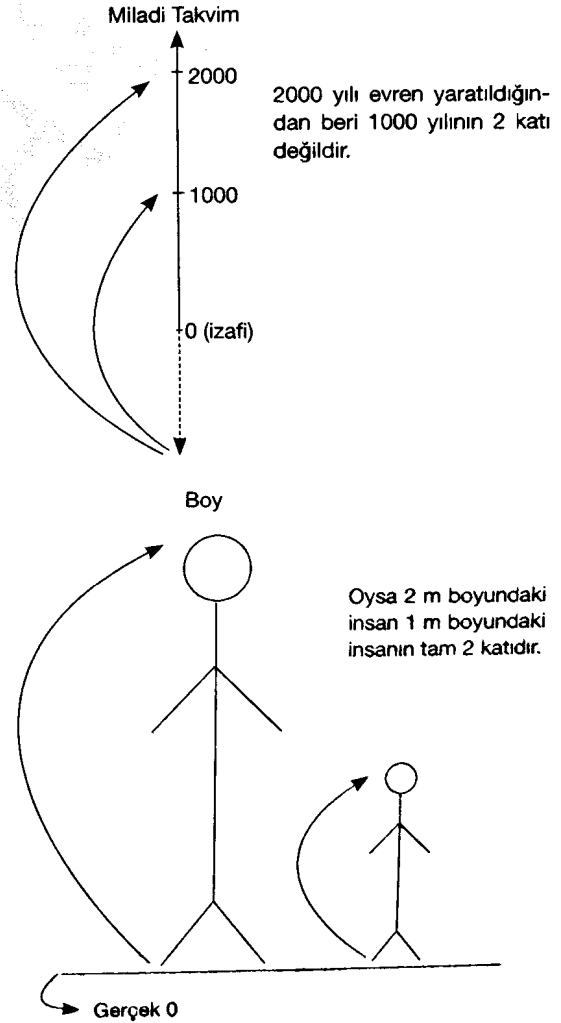
- A) A şubesi, B şubesi, C şubesi gibi simgeler kategorik değişkendir.
B) "180 cm" nicel değişkendir.
C) "10 defa derse geldi," nicel değişkendir.
D) "80 puan" nicel değişkendir.
E) "30 dakika" nicel değişkendir.

Cevap A

37. Değerlendirmeye dayanak oluşturacak değer, ölçüttür. Verilen ifadelerin birer ölçüt ifadesi olduğu görülmektedir. Ölçütü, mutlak ve bağıl olmak üzere ikiye ayırıyoruz. A, B, C ve E seçenekleri mutlak ölçüt (kişiden kişiye, gruptan gruba değişmeyen kesin sınırlar) iken D seçeneği bağıl (grup geneline göre şekillenen) ölçüttür. D seçeneğinde 60 T puanı olduğuna dikkat etmek gerekir. T ve Z puanlarının bağıl ölçütte kullanıldığı bilinmelidir.

Cevap D

38. Eşit aralıklı ölçeklerde birim aralıkları eşit aralıktır. Oransal karşılaştırma yapılamamasının nedeni birim aralıklardan kaynaklanmamaktadır. Oransal karşılaştırma yapamama 0 noktasının izafi (bağıl) olması ile ilgilidir.

Cevap A

39. Tesadüfi hatalar değişik nedenlerden kaynaklanan ve farkında olmadığımız hatalardır. Öğretmenin kâğıtları tekrar kontrol etmesi farkında olmadığı ve tesadüfen oluşmuş puanlama hatalarını en aza indirmeye hizmet eden bir yöntemdir. Tesadüfi hataların azaltılmasından sonra diğer değişkenler sabit tutulduğunda geçerlik de artar. Ancak bu dolaylı bir etkidir. Soru kökünde doğrudan etki sorulmuştur.

Cevap C

40. İç tutarlılık kesinlikle artmıştır. Çünkü bahsi geçen iki sorunun testin tümü ile uyumsuz sorular olduğu soru kökünde belirtilmiştir. Ancak diğer değişkenler için kesin hüküm veremeyiz. Yapılan değişiklik diğer değişkenleri artırabilir ya da azaltabilir. Ayrıca diğer değişkenler yapılan uygulamadan daha farklı ara değişkenlerden de etkilenmektedir.

Cevap A

41. Araştırmacılar sorunlu buldukları iki soruyu değiştirerek testin ölçmek istediği yapıyı daha iyi sorgulayabilmesine imkân tanımışlar, yapı geçerliliğini yükseltmişlerdir.

Cevap C

42. Kısa cevaplı testler cümle kurulmasına gerek olmayan bir veya iki kelime ile cevaplanan testlerdir. Bu testlerde;

- A) Sorular net, açık olmalıdır.
- B) Bu teknik her yaş düzeyinde uygulanabilir.
- C) Bu ifade yanlıştır. Kısa cevaplı testlerde mod ve medyan da hesaplanabilir.
- D) Bu teknikte madde güçlükleri hesaplanabilir. Çünkü sorular 0 - 1 olarak puanlanabilir türdendir.
- E) Bu teknikler bilgi ve kavramayı sorgulamaya daha uygundur.

Cevap C

43. Tek tek puanlar çarpılarak aritmetik ortalama bulunabilir ve aritmetik ortalama eşit çıkar. Ancak bu uğraşmalı yola hiç gerek yoktur. Grafiklerde sadece frekansın değiştiğini ve puanların aynı olduğunu görmek yeterlidir. Yine de çözümle ispatlayalım:

$$10/A = \frac{(0 \cdot 10) + (3 \cdot 10) + (6 \cdot 10) + (9 \cdot 10)}{40} = \frac{36}{8}$$

$$10/B = \frac{(0 \cdot 6) + (3 \cdot 6) + (6 \cdot 6) + (9 \cdot 6)}{24} = \frac{36}{8}$$

$$10/C = \frac{(0 \cdot 2) + (3 \cdot 2) + (6 \cdot 2) + (9 \cdot 2)}{8} = \frac{36}{8}$$

Cevap E

44. Dikey eksene dikkat edilirse frekanslar farklıdır. 10/A sınıfında 40 kişi, 10/B sınıfında 24 kişi, 10/C sınıfında 8 kişi bulunmaktadır.

Cevap D

45. Öğrencileri birbiriyle kıyaslamak yerine bireysel gelişimlerini ön plana çıkaran değerlendirme yaklaşımları alternatif yaklaşımlar olarak bilinir. Tümel değerlendirme bu yönüyle bilinen ve bir diğer adı portfolyo olan değerlendirme yaklaşımıdır.

Cevap C

46. İhan'ın ham puanının artması doğru adedinin yükseldiğini gösterir. Ancak doğru adedi arttığı hâlde sınıfın genel başarısı yükseldiği (aritmetik ortalama arttığı) için T puanı düşmüştür.

Örnek:

1. sınav: İhan'ın ham puanı = 50

Aritmetik ortalama = 50

T puanı = 50

2. sınav: İhan'ın ham puanı = 60

Aritmetik ortalama = 70

T puanı = 40

Bu soruda kuvvetli çeldirici A seçeneğidir. Ancak varyans ve standart sapmanın daralması aritmetik ortalama değişmeden her zaman anlamlı değildir. Oysa çözümde bahsedilen durum her zaman için geçerlidir.

Cevap D

47. Gerçek hayattan örnekler sunarak diğer öğrencilere açıklamalar yapmaya en uygun ölçme aracı performans değerlendirmedir.

Cevap B

48. Hazırbulunuşluk, bir ölçüde olgunlaşma ve yaşla ilgili bir kavramdır. Ancak esasen bireyin sosyal ilgileri, öğrenmeye ilişkin tutumu, güdülenme ve zekâ düzeyi ve genel uyarılmışlık hâli gibi boyutlarda kavramlaştırılabilir. Buna göre hazırbulunuşluk yeni bir öğrenme yaşantısının gereklerine uygun kişisel yeterlik ve özelliklerin tümüdür. Örneğin, bir çocuğun yüzmeyi öğrenmesi için bedensel, bilişsel ve duyuşsal gelişiminin yeterli bir düzeye ulaşması gerekir. Başka bir anlatımla, çocuğun yüzmeye ile ilgili ön yaşantı deneyimlerinin olumlu olması, suda bulunmaktan haz duyması ve yeterli bir kas gelişimine sahip olması, eylemin ortaya çıkmasının ön koşuludur. Soruda öğrencilerin tercih edecekleri bölüm için lisede ilgili alanı seçmeleri, ilerideki üniversite yaşantılarına hazırbulunuşluk sağlama amacıyla yapılır.

Cevap B

49. Kesitsel araştırmalar farklı yaş gruplarından alınan örneklerin tek seferde gözlenmesiyle yapılan çalışmalardır. Kesitsel araştırmalar zaman ve maliyet açısından daha ekonomik araştırmalardır. Soruda araştırmacının çalışmasını kısa sürede sonuçlandırmayı hedeflediği belirtilmiş, bu nedenle kesitsel araştırma yapması daha uygundur.

Cevap E

50. Soruda Sinem'in görünüşüne çok önem vermesi, başkalarının kendisini beğenip beğenmediğini önemsemesi geleneksel düzeyde ahlak anlayışı eğiliminde olduğunu gösterir. Geleneksel düzeyde iyi çocuk eğitimi evresindeki bireyler için başkalarının onayı, görüşleri içinde bulunan grubun kuralları önemlidir.

Cevap C

51. Bu dönemde çocuk artık büyüklerin arasındadır ve bahçe, sokak, anaokulu gibi yeni yaşam alanlarına açılır. Kendi başına öğrenmeye başlar; bir şeylerin ardından gider ve merakla inceler. Kendi başına girişimlerde bulunur. Çocuğun bu konuda gelişebilmesi; girişimlerinin ne denli desteklendiğine ve merakının giderilmesinde ona ne oranda yardımcı olunabildiğine bağlıdır. Eğer davranışlarından ve ilgilendiği konulardan ötürü eleştirilirse bulunduğu girişimlerden ötürü suçlanma eğilimi gösteren bir kişilik özelliği geliştirir (Geçtan, 1994).

Erikson'a göre çocuğun motor ve dil gelişimi, onun fiziksel ve sosyal çevresini daha fazla araştırmasına, daha atılgan olmasına olanak verir. Çocukta girişkenliğin artmasıyla problem olan davranışları da artar. Ancak gerek ana-babalar gerekse okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğretmenler çocuğun koşmasına, oynamasına, kaymasına, atmasına izin vermelidir ki çocukta girişkenlik duygusu gelişsinsin. Çocuğun kendini keşfedebilmesi için gerekli yaşantıları kazanmasına olanak sağlamak gerekir. Soruda aile çocuğun sorularına mantıklı yanıtlar vererek onun girişimcilik duygusunu desteklemektedir.

Cevap D

52. İşlem öncesi dönem çocuğu çok yönlü sınıflama yapamaz. Bu durumun temel nedeni odaklanmadır. Çocuk odaktan uzaklaşamadığı için hem mavi hem de küçük küpleri getirememiş yani çok yönlü sınıflama yapamamıştır.

Cevap A

54. Gelişim bir bütündür. Bir alandaki gelişim, öteki alanlardaki gelişimi de etkiler. Örneğin; çocuk bacak kasları hazır olduğunda yürür, yürüyünce insanlarla sosyal ilişki kurar, yürüdüğü için mutlu olup mutluluğunu belli etmek için sesler çıkarmaya başlar. Soruda bireyin bilişsel gelişim alanında olan yetersizliği onun kişilik gelişimini olumsuz etkilemektedir. Bu da "Gelişim bir bütündür." ilkesiyle açıklanabilir.

Cevap A

53. **YADSIMA (INKAR ETME):** Birey kendisine acı veren gerçekleri kabullenmeyerek reddetmesidir. Çok sevdiği birinin ölümünü kabullenmeyen birey, "Bir türlü inanamıyorum, hayal görüyor olmalıyım. O ölmedi, ölemez, bir gün mutlaka gelecektir." biçimindeki sözlerle kendini savunması örnek olarak verilebilir.

YANSITMA: Başkasını suçlama ya da kendi suçunu başkasına atma olarak tanıdığımız yansıtma tam anlamıyla bireyin kendi yanlışlıklarını, olumsuzluklarını başkalarında görmesidir. Saldırgan eğilimli birinin diğer insanları saldırganlıkla suçlaması örnek olarak verilebilir.

BAHANE BULMA (MANTIĞA BÜRÜME, RASYONELLEŞTİRME): Neden bulma biçiminde de ifade edilebilen bahane bulma, bireyin olaylar ve durumlar karşısında asıl sebebi söyleyemeyip nedenler uydurmasıdır. Çok istediği hâlde arkadaşı kadar zengin olamayan ve onu kıskanan bireyin "Zenginlik insanın başına büyük dertler açar." demesi örnek olarak verilebilir. Soruda birey diyetini bozmaktan duyduğu rahatsızlığa mantıklı bir bahane bulmuş (sınırıncine kilo almak gibi), durumu akla uydurmuştur.

YÜCELTME: Doğrudan ve doğal biçimde doyurulmasını toplumun onaylamadığı, fizyolojik ve psikolojik dürtülerin toplumca onaylanan bir sosyal alana kaydırılarak yani biçim değiştirilerek doyurulmasıdır. Çocuğu olmayan bir kadının kreşte çalışması örnek olarak verilebilir.

ÖDÜNLEME (TELAİ ETME): Bir alandaki başarısızlığın doğurduğu eksiklik, yetersizlik ve aşağılık duygularını başka bir alanda başarı sağlayarak ortadan kaldırmaktır. Ödünleme davranışında bulunmaya neden olan eksiklik ve yetersizlik fiziksel (bedensel) olabileceği gibi sosyal alandaki bir başarısızlık da olabilir. Bedensel eksikliğinden dolayı sporcu olamayan bireyin okuyarak çok iyi bir avukat olması örnek olarak verilebilir.

Cevap B

55. **Gelenek Öncesi Dönem:** Bu düzeyde kişi iyi-kötü, doğru-yanlış gibi kültürel kural ve değerlere açıktır. Ancak bunları, ceza - ödül gibi fiziksel sonuçlara göre ya da bu kuralları ortaya koyan kimselerin fizik gücüne göre değerlendirir (Kağıtçıbaşı,1999). Bu düzeyin temel özelliği otoriteye körü körüne bağlılık ve karşılıklı somut bireysel çıkarılara dayalı ilişkidir. "Kuvvetli olan kazanır." düşüncesi gerisindeki temel felsefedir.

Geleneksel Dönem: Bu düzeyde, kişinin bir üyesi olduğu ailenin, arkadaş grubunun ya da çevrenin beklentileri kendi başına değer taşır. Seçilen referans grubunun doğru kabul ettikleri, çocuğun gözünde de doğrudur. Buradaki tutum sadece sosyal düzen ve beklentilere uymak değil, aynı zamanda onlara sadakattir. Mevcut sosyal düzenin korunması ve desteklenmesi ve bu düzenin kurum ve gruplarıyla özdeşleşmek önemlidir.

Gelenek Sonrası (Özerk ya da İlkel) Dönem: Bu düzeyde geçerliği ve uygulanırlığı olan ahlaki değerleri ve ilkelere, bunları ortaya koyan grup ya da kişilerin yetkilerinden ve kişinin bu gruplarla özdeşleşmesinden bağımsız olarak tanımlama çabası görülür. İlk düzeyde otorite kişinin tamamen dışındadır. İkinci düzeyde kişi otoriteyi içselleştirmiştir ancak sorgulamaz. Bu üçüncü düzeyde ise kişisel otorite oluşur. Kişi kendi seçtiği, üzerinde düşündüğü ahlak ilkelerine göre yargılarda bulunur. Soruda başarılı kimlik statüsündeki bireyler olayları kendilerine göre değerlendirip kendi kararlarını kendileri alabilirler. Bu nedenle ahlaki açıdan gelenek ötesi düzeyde olması beklenir.

Cevap E

56. Büyüme, bir insandaki boy, kilo ve hacimsel artıştır. Mustafa Bey kızının seneye boyunun uzayacağını düşünerek elbiseyi bir yaş büyük almıştır. Bu durum büyüme kavramına işaret eder.

Cevap B

57. Sude'nin masada yanan mumları görünce doğum günü kutlaması olduğunu düşünmesi özelden özele akıl yürütmeye örnektir. Daha önceden kendi doğum gününde pastanın üstündeki mumlardan yola çıkarak "mum varsa o zaman doğum günü kutlaması vardır" şeklinde düşünmesi özelden özele akıl yürütmedir.

Cevap D

58. **Davranışta kontrast:** Ayırt edici uyaran tarafından kontrol edilen bir davranışın pekiştirilmesi durumunda davranışın sıklığında ve süresinde artma, pekiştirilmemesi durumunda davranışın yapılma sıklığında azalma ya da davranışın ortadan kalkma durumunun görülmesine denir. Soruda evde musluktan akan suyla oynamasına izin verilen Emre'nin kreşte suyla oynamasına izin verilmemiştir. Bu nedenle kreşte bu davranışını bırakan Emre, evde aynı davranışını daha sık ve uzun süreli olarak yapmaya başlamıştır.

Cevap C

59. Eşik (alıştırma) yöntemine göre istenmeyen tepkiye neden olan uyarıcı çok az düzeyde (tepkiyi doğuracak eşik seviyesinin altında) verilir ve düzeyi yavaş yavaş artırılır. Uyarıcının düzeyinin yavaş yavaş artırılması organizmanın uyarıcıya alışmasını sağlayacağı için eşik zamanla aşılsa bile organizma uyarıcıya karşı istenmeyen tepkiyi vermeyecektir. Bu şekilde uyarıcıyla istenmeyen tepki arasında kurulmuş olan çağrışım (bitişiklik) yok edilmeye çalışılır. Soruda Arif Bey, Karadeniz'de bir ile tayin isteme konusunda ailesinin tepkisini almaktan çekindiği için yavaş yavaş bu fikre onları hazırlamak amacıyla Karadeniz'in güzel özelliklerini onlara anlatmış, onları Karadeniz'de tatile çıkarmış ve onları ikna etmeyi başarmıştır. Arif Bey, bunları yapmadan doğrudan tayin isteyeceğini söyleseydi ailesini ikna edemeyecek ya da ikna etmekte zorlanacaktı.

Cevap D

60. Üretici düşünce, ezbere dayalı olmayan problemin doğasını ve temel yapısını kavramaya dayalı yaratıcı düşünme biçimidir. Wertheimer iki tür problem çözümü olduğunu belirtmektedir. A tipi problem çözme içgörüselleşen yolla gerçekleşir ve üretici düşünce için A tipi öğrenme gerekir. B tipi problem çözme ise ezbere dayalıdır. Çabuk unutulur, katıdır, farklı durumlara kolaylıkla uygulanamaz. Üretici düşünmeyi sağlayan A tipi öğrenmelerde öğrenen, problemi bir bütün olarak ele almakta, problemin unsurları arasındaki bağları keşfetmekte ve yaratıcı bir çözüm ortaya koymaktadır. Bu durum A tipi çözümler üretilmesine yol açmaktadır. Burada söz konusu olan temel ilkelerin kazanılmasıdır. A tipi öğrenmeye göre çözüme ulaşan birey, problemin ve problemle ilgili olguların özünü kavrar ve içselleştirir. Bu şekilde gerçekleşen bir öğrenmede benzer durumlara kolaylıkla uyarlanabilir yani transfer edilebilir. Soruda tiyatro oyuncularının oyunun sözlerini unuttuklarında orijinal sözleri hatırlamaya çalışmak yerine hemen oyunun çerçevesine uygun sözler üretmek oyunun devamını sağlayabilmekte ve bunu da genellikle seyirciler anlayamamaktadırlar. Tiyatrocular sözleri unuttuklarında doğaçlama replik söz üretmek yerine orijinal sözlerini hatırlamaya çalışsalar bu durum B tipi çözüme uygun olacaktı.

Cevap B

61. **Öngörü kapasitesi:** Bireylerin bulundukları ortamı ya da çevreyi gözlemlmeleri sonucunda ileriye (geleceklerini) düşünebilmeleri ve buna yönelik olarak planlama yapabilme ve çaba gösterme kapasiteleridir. Bu nedenle bireyler geleceklerini planlar ve gerçekçi hedefler belirlerler. Soruda öğretmenlik okumak isteyen Ferit, televizyonlarda atanamayan öğretmenlerin yaptıkları eylemleri gözlemlemesi nedeniyle kendisinin de atama sıkıntısı yaşayabileceğini öngörmesi üzerine öğretmen olmaktan vazgeçerek başka meslekler araştırmaya başlamıştır.

Cevap D

62. Hoş olmayan bir durumla karşılaşmamak ya da böyle bir durumun oluşmasını önlemek amacıyla önceden gerçekleştirilen davranışlara kaçınma davranışı denir. Bu davranış organizmanın hoş olmayan bir durum yaşamasını önlediği için pekişir (olumsuz pekiştirme). Kaçma ise hoş olmayan bir durum ortaya çıktıktan sonra bu duruma son vermek için gerçekleştirilen bir davranıştır. Kaçma olgusunda da olumsuz pekiştirme söz konusudur.

Cevap A

63. Geçmişte bir arada bulunmuş olan uyarıcılardan biri ile karşılaşıldığında diğerinin akla gelmesi "çağrışım yoluyla hatırlama" olarak adlandırılmaktadır. Soruda bir yarışma programının formatından söz edilmektedir. Bu formata göre bir soru sorulmakta ve soruya daha önce yüz kişinin verdiği en popüler beş cevabın bulunması istenmektedir. Bu popüler cevaplar aslında insanların çağrışım yoluyla öğrendiği ya da hatırladığı nesnelerdir. Limon denilince daha önce limonla bir arada bulunmuş nesnelerin yaptığı çağrışım da buna örnek gösterilebilir.

Cevap C

64. Organizmanın tesadüfen ortaya koyduğu davranışların sonucu itibarıyla ortaya çıkan öğrenmeye edimsel koşullanma denilmektedir. Buna göre yapılan davranış sonucunda organizma pekiştireçle karşılaşmışsa davranışa devam etme, eğer ceza ile karşılaşmışsa davranışa devam etmeme eğilimi gösterir. Soruda Emre, üstünü kirletmesi sonucu annesi kızacağı için korkudan ağlamaya başlamış, annesi de Emre'nin ağlamasına odaklandığı için ona kızmamıştır. Bu durumda Emre, annesinin kızmamasından kurtulmuştur. Sonuç itibarıyla işe yarayan ağlama davranışı daha sonraki durum ve kişiler karşısında da sergilenmeye başlanmıştır.

Cevap B

65. Ön koşullanma nötr olan ve genelleştirilme özelliği bulunmayan iki uyarıcının önce birlikte eşleştirilmesi (Bu eşleştirmede koşulsuz uyarıcı ortamda yoktur.) sonra da birinin koşulsuz uyarıcı ile birleştirilmesi sonucu her iki nötr uyarıcının da tepki yaratma gücü kazanmasıdır. Soruda bir haftadır elektrik kesilmekte ve Arya'nın annesi de karanlık olduğu için mum yakmaktadır. Burada Arya, henüz ne karanlıktan ne de mumdan korkmaktadır. Bu nedenle karanlık da mum da Arya için nötr uyarıcılardır. Bu iki nötr uyarıcı son bir haftadır elektriklerin kesilmesi üzerine yan yana gelmekte ve Arya tarafından eşleştirilmektedir. Daha sonra elektriğin geldiği bir akşam hâlâ yanmakta olan muma dokunan Arya'nın eli yanmıştır. Burada mum koşulsuz uyarıcıyla eşleştiği için koşullu bir uyarıcıya dönüşmüştür. Arya, olayla hiçbir alakası olmayan karanlıktan da korkmaya başlamıştır ki bu durum ön koşullanma ile açıklanabilir.

Cevap E

66. Çözülmesi gereken problemin öğeleri arasındaki ilişkinin birdenbire görülmesi ile gerçekleşen öğrenmelere kavrama yoluyla öğrenme denilmektedir. Kavrama yoluyla öğrenmede en önemli rol organizmanın muhakeme gücü ve sezgisidir. Bir problem çözülürken yapılan iş, bilinenlerden hareketle bilinmeyenleri bulmaktır. Bilinen yollar problemi çözmeye yetmezse çözüm birdenbire zihinde belirebilir. Kavrama yoluyla öğrenmede de bir problem vardır ve denek ilk başlarda problemin çözümünde hiçbir gelişme sağlayamaz. Fakat daha sonra çözüm birdenbire aklına gelir. Bu tür öğrenme birdenbire olmakta, bu sırada yoğun bir heyecan hâli gözlenmekte ve sonuçta tam bir çözüm elde edilmektedir. Soruda araba maketi yapmakta zorlanan arabanın parçalarını kartondan makasla orantısız kesen Burçin, birdenbire probleminin çözümünü bulmuş ve uygulayarak maketini yapmayı başarmıştır.

Cevap D

67. Öğrenmenin farkına varmadan kendiliğinden gerçekleştiği öğrenmelere gizil öğrenme denilmektedir. Gizil öğrenmede ortamda pekiştireç yoktur ve öğrenme bireyden bağımsız olarak gerçekleşir. Birey öğrendiğinin ancak o öğrenmesine ihtiyaç duyduğunda farkına varır. Soruda Murat, yabancı uyruklu eşine doğrudan örf ve âdetlerini öğretmek yerine bunların düşün, bayram etkinliklerinde ya da akraba ziyaretlerinde herhangi bir çaba harcamadan kendiliğinden ortaya çıkacağını ifade etmektedir. Bu durum daha çok gizil öğrenme ile açıklanabilir.

Cevap C

68. Pekiştirilen davranışla bir arada gösterilen birtakım olumsuz davranışlar da pekiştirmenin etkisinde kalır ve istenmediği hâlde bu davranışların da sıklığı artabilir. Bu durum etkinin yayılmasıyla açıklanabilir. Pekiştirilen davranışla istenmeyen davranış arasındaki süre ne kadar kısa olursa etkinin yayılmasının gücü de o kadar fazla olacaktır. Soruda babası Çetin'i daha fazla net çıkarması hususunda pekiştirmektedir. Bu pekiştirme sonucunda Çetin'in netlerinin sayısında artış meydana gelirken daha önce yaşamadığı zamanı yetiştirememesi sorunu ortaya çıkmıştır.

Cevap B

69. Bellek destekleyici ipuçları, öğrenmeyi ve hatırlamayı kolaylaştırmak için yapay olarak oluşturulan ilişki ve çağrışımlardır. Bu tekniklerin birçoğu sırasıyla öğrenilmesi gereken (sırasal öğrenme) bilgiler için kullanılabilir. Akronim ve akrostiş baş harflerden hatırlama stratejileri oldukları için bu amaçla kullanılabilir. Zincirleme her biri bir sonraki ile ilişkili bir öykü oluşturma olduğu için bu yöntem de sırasal öğrenme için destekleyici olabilir. Askı sözcük zaten sırayla öğrenilmesi gereken bilgiler için geliştirilmiş bir tekniktir. Ancak anahtar sözcük yöntemi yabancı dildeki sözcükleri ya da yabancı dilden dile geçmiş kavram ve terimlerin adlarını öğrenmek için uygun bir yöntemdir.

Cevap E

70. Rehberlik hizmetleri, öğretim veya yönetimin değil öğrenci kişilik hizmetlerinin kapsamında yer almaktadır. Psikolojik danışma sorun odaklı bir yardım hizmeti değildir, kendini tanımak ve geliştirmek isteyen bireyler de bu yardım hizmetini alabilirler. Rehberlik hizmetleri, okul öncesinden başlamakta ve öğretim kademelerinin tamamında kullanılmaktadır. Rehberlik hizmetleri ekip çalışması gerektirmekte, öğrenciyle yakından ilgili bireylerin işbirliğinde yürütülmektedir.

Cevap E

71. Sınıf rehber öğretmenleri projektif testleri kullanmazlar. Projektif testler, psikolojik testler içerisinde değerlendirilmekte olduğundan bu testlerin kullanımı uzmanlık gerektirir. Sınıf rehber öğretmeni soruda yetkinlik – profesyonelce yürütülmeli ilkesini ihlal ettiği için cevap C seçeneğidir.

Cevap C

72. Bireyi tanıma teknikleri amaç değil araçlardır. Bu doğrultuda her öğrenciye tüm teknikleri uygulamak, tanıma çalışmalarının amacı olamaz. Üstelik bu yaklaşım işlevsellik ve kullanılabilirlik açısından da doğru değildir. A, B, C ve D seçenekleri bireyi tanıma çalışmalarının işlevleri arasında değerlendirilebileceği için cevap E seçeneğidir.

Cevap E

74. Bir gruptan bir konuda bilgi almak gerektiğinde, anket kullanılabilecek en kullanışlı tekniklerden birisidir. Bu yönde soru incelendiğinde, tüm öğrencilerin rehberlik hizmetlerini değerlendirmesi sürecinde arzu listesi, derecelendirme ölçeği, problem tarama envanteri ve öğrenci tanıma formu uygun olmaz. Çünkü derecelendirme ölçeği gözleme dayalı bir tekniktir, arzu listesinde öğrenci değerlendirme yapmak yerine isteklerini ifade eder, problem tarama envanteri değerlendirme yerine öğrencilerin sorun alanları hakkında bilgi verir, öğrenci tanıma formunda ise öğrencinin genel bilgileri yer alır.

Cevap C

73. Soruda öğrencilerin kendine özgü özelliklerini gözetmek ve bu yönde öğrencilere özel davranmaktan söz edilmektedir. Her öğrenci aynı olmadığından, standart bir yaklaşım eşitsizliğe sebep olabilmektedir. Bu nedenle bireysel farklılıkları dikkate almak ve bu yönde hareket etmek gerekir. Bu çerçevede soruda ifade edilenler, rehberlik ilkeleri açısından incelendiğinde özellikle B seçeneğinde yer alan ilkeyle daha yakından ilişkilidir.

Cevap B

75. Öğrencilerin geleceklerini planlaması ve okul, alan, üniversite, bölüm gibi konularda isabetli seçimler yapabilmesini sağlamak adına okullarda yönelme - yerleştirme hizmeti kullanılmaktadır. Bu hizmet kapsamında öncelikle öğrencilerin tanınması, sonrasında öğrencilere gerekli bilgilerin verilmesi ve son olarak da öğrencilerin tercih işlemlerine yardımcı olunması yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

Cevap A

76. Soruda öğrencinin derse karşı geliştirdiği korku ve aile baskısından söz edilmiş olup bu konularda öğrencinin bir rehberlik uzmanından destek almasını sağlamak gerekmektedir. Öğrenciye yalnızca telkinlerde bulunmak, bilgi vermek, bu sorunun çözümünde yeterince katkı sağlamaz. Bu nedenle matematik öğretmenin okul rehber öğretmeni ile iletişime geçmesi beklenir.

Cevap B

77. Öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin belirlenmesi, yönlendirilmesi ve akademik gelişimlerinin sağlanması yönünde yürütülen çalışmalar, eğitsel rehberlik kapsamında değerlendirilmektedir. Soruda problem alanından söz edilmekte olup bireysel rehberlik, önleyici rehberlik ve tamamlayıcı rehberlik problem alanı değildir. Problem alanları eğitsel, mesleki ve kişisel – sosyal rehberliktir.

Cevap C

78. Seminer konusu, öğretmenlerin ve yöneticilerin meslek yaşantısı içerisinde dikkate alması gereken etik ilkeler ile ilgili olduğundan yapılan çalışma mesleki rehberlikle ilgilidir. Ayrıca bir grup bireye bilişsel düzeyde bir yardım hizmeti sunulmakta olduğundan grupla rehberlik hizmetine gidilir.

Cevap D

79. I, III ve IV numaralı öncüller özel eğitim hizmetlerine yönelik doğru bilgilerdir. Ancak II ve V numaralı öncüller doğru kabul edilemez. Çünkü kaynaştırma eğitimi ilköğretim kademesinde yürütüldüğü gibi okul öncesinde ve ortaöğretim kademesinde de yürütülmektedir. Ayrıca bireyselleştirilmiş eğitim programı, BEP geliştirme birimi tarafından oluşturulur.

Cevap D

80. Rehberlik hizmetleri yönetmeliğine göre soruda yer alan öncüllerde belirtilen görevler okul müdürüne aittir. Sınıflarda ve okul düzeyinde rehberlik hizmetlerinin yürütülmesi için gerekli tedbirleri almak, yapılacak çalışmalar için uygun ortamı tesis etmek, rehberlik planlarının hazırlanmasını sağlamak ve uygulamasını izlemek, okul müdürünün görevleri arasındadır. Rehber öğretmenler, psikolojik danışmanlar bu yönde çeşitli çalışmaları yürütmekle, uygulamakla görevlidirler.

Cevap A